

سند کرات مجلس شورای ملی سالانه ۳۰۰ ریال
آگهی ها ۶۰۰
مذاکرات مجلس و آگهی ها ۸۰۰

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۴۴۴۶

۳ شنبه ۱۴ فروردین ماه ۱۳۳۵

سال دوازدهم

شماره مسلسل ۲۴۴

دوره هجدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۲۴۴

صورت مشروح مذاکرات مجلس عصر روز شنبه ۱۴ فروردین ماه ۱۳۳۵

فهرست مطالب:

- ۱) بقیه مذاکره در لایحه بودجه کل کشور
- ۲) تقدیم يك فقره لایحه بقید و فوریت از طرف آقای وزیر بهداری
- ۳) تعیین موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس شش ساعت بعد از ظهر بریاست آقای اردلان (نایب رئیس) تشکیل گردید

۱- بقیه مذاکره در لایحه بودجه کل کشور

نایب رئیس - صورت غائبین جلسه قبل قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه آقایان : دکتر - جزایری - تفضلی - میر اشراقی - فرود - ثقة الاسلامی - قرشی - عبدالرحمن فرامرزی - پناهی - یدالله ابراهیمی - صدقی - نصیری - رضایی - سلطانمراد بختیار - مصطفی ذوالفقاری - دکتر سعید حکمت - بزرگ - ابراهیمی - عاملی - دکتر بینا - امالی - خونی - اورنگ -

غائبین بی اجازه - آقایان : قوامی - عرب شیپانسی - خزیمه علم - درخشش - مهندس شاهرخشاهی - امید سالار - گیو - نقابت - سرمد - دیر آمدگان وزود رفتگان با اجازه - آقایان : محمودی - دکتر آهی - تیمور - تاش - بهادری - کریمی - صراف زاده -

پیراسته - تجدد -

نایب رئیس - نظری هست؟ آقای حمید بختیار

حمید بختیار - بنده قربان يك تلگرافی دارم از کارمندان خوزستان حضوری است بوسیله مقام ریاست تقدیم آقای وزیر دارائی میکنم چون بنده هر چه گفته ام ترتیب اثر داده نشده است مقام ریاست دستور فرمایند که ترتیب اثر بدهند.

نایب رئیس - بسیار خوب - حمید بختیار - متشکرم

نایب رئیس - آقای ارسلان خلعتبری بفرمائید

خلعتبری - بنده قبل از اینکه وارد عرضم بشوم خواستم يك تذکره بدهم جناب آقای وزیر دارائی هم تشریف ندارند و عرض بنده این است که این قانون مالیات بر در آمدی که میگردد يك عده از اشخاصی که مشمول این قانون هستند اشخاصی هستند که

بیمارستانهای خصوصی تأسیس کرده اند، زایشگاههای خصوصی دایر کرده اند و بجای اینکه پولشان را صرف زمین بازی و یاسفته بازی و از این قبیل معاملات بکنند مؤسسات آبرومندی بوجود آورده اند مثل بیمارستان دکتر ورجاوند که چندین صد هزار تومان خرج کرده و متأسفانه مأمورین مالیات بر در آمد نسبت باو تعدی کرده اند و سی هزار تومان از او مالیات بر در آمد گرفته اند در صورتیکه بنده معتقدم مملکتی که اینقدر احتیاج باین قبیل مؤسسات دارد باید اینها را تا چند سال معاف کنند وقتی که نظایرش زیاد شد در مملکت خوب آن وقت مقررات را در باره آنها عمل کنند بهرحال باید تجدید نظری در این قبیل اشخاص بشود. بحث مادر موضوع تقریب پولهای دولت بود رسیدیم به موضوع عوارض چای که ۱۴۰ میلیون تومان در ظرف هفت سال گرفته و بهیچ مصرفی نرسیده و بمصرف امور اداری و چندین میلیون تومان هم شاید سی میلیون تومان عوارض جنگل که نتیجه وصول این سی میلیون تومان عوارض جنگل از بین رفتن سه چهارم جنگل های ایران شده است و با کمال بی انصافی قسمت اعظم جنگل های ایران را بریده اند و این يك خطری است از لحاظ تمام ایران، از لحاظ زراعت، و بارندگی و هوا و رطوبت که حالا به تفصیل نمیخواهم عرض کنم. در موضوع جنگل وزارت کشاورزی و دولت باید توجه کند برای حفظ جنگل يك برنامه اساسی لازم است یعنی باید برنامه ای باشد که سوخت را سوخت چوب و ذغال را مبدل به يك نوع سوخت دیگر بکند، به نفت و برق و بگاز، البته نفت و برق خیلی امکان دارد متأسفانه بهیچوجه این مسئله مهم در نظر گرفته نشده و الان هم این وضع فعلی ادامه دارد و خواهد داشت اخیراً رئیس اداره جنگل بانی، بنگاه جنگل بانی عوض شد يك سرتیپی آنجا گماشته شده اشخاص هم میگویند که مردم در دستکاری است (شوشتری).

بسیار مرد امینی است) بلی بسیار مرد امینی است سرتیب اخوی مرد وطنپرستی است و بسیار هم باید مورد حمایت قرار گیرد چون هیئت دولت اینجا تشریف دارند عرض میکنم که ایشان میخواهند جلو گیری کنند از معو کردن جنگل ها ولی يك مسئله ای که اخیراً پیش آمد کرده است در صومعه سرا این را میخواهم بعرض برسانم که يك عده ای از مردم خورده مالک چون در گیلان يك جنگل را بنبجاه و شصت و صد نفر بعضی اوقات هستند (شوشتری) و در گرگان و در گرگان اینها میروند مجموعاً پولی قرض میکنند دوست متر پروانه قطع چوب میگیرند آنوقت هر کدام اینها ده بیست و پنج متر چوب قطع میکنند و این طریق معشت آنها است و اخیراً این سرتیب اخوی يك سختگیری بانهائی شروع کرده که بنظر من بسیار صحیح و به موقع است، این سختگیری برای جلو گیری از معو جنگل است ولی باید در همین حال توجه و دقت کرد اشخاصی که قصد قطع چوب دارند در موقع قطع اگر يك سانتیمتر دوسانتمتر چوبشان کوتاهتر بشود فایده ندارد و باید نسبت بآنها ارفاق قائل بشوند که مردم در زحمت نباشند، ولی دولت باید برنامه سوختش را اجرا کند و الا تمام جنگل های ایران از بین خواهد رفت. مسئله دیگر که میخواستم بآقایان عرض کنم از لحاظ امور اداری تمرکز تمام جوجه در وزارت دارائی يك معطلی است یعنی این اعتبارات که داده میشود بوزارتخانه ها این اعتبارات وقتی که تقسیم شد بنده نمیدانم چه ترتیبی هست که برای هر برداختی هر کاری اجازه وزارت دارائی لازم است بیمارستانها آموزش معطل است و تصمیحات هم معطل است این مسئله را بنده نمیدانم معنیایش چیست؟ رئیس حسابداری وزارت راه با يك عضو یا با یکی از رؤسای وزارت دارائی چه

نظامی بهیچ وجه نتواند بکسی تعدی کند این را اگر شما کردید حقیقه توفیق بزرگی پیدا کردید برای اینکه شما نمیتوانید در تمام جریانها وارد شوید ارتش یک جای حساس است اولاً ممکن است امور داخلی خود ارتش موجب عدم رضایت شود بکدامی از افسر و اشخاصی که در قشون هستند اینها ناراضی بشوند و بعدری عدم رضایت شروع میکنند بکارهایی خودتان میدانید که این افسرهای توده ای که گرفتار شدند عده ای از اینها در روزهای اول افغال شدند و تحرک شدند برای چه؟ برای اینکه در تمام مورد بعضی هانتبعض شده بود در درجه اگر تبعیض شود در توفیق اگر تبعیض شود بهر که دوست بنده است دوست تیمسار است بقامی وابستگی دارد مردود توجه قرار بگیرد این ایجاد کدورت میکند، بنظر من باید دو کار آقای وزیر جنگ بکنند باید اول بازرسی مستقل قوی در ارتش تشکیل بدهید که هر افسری و هر نظامی شکایت دارد، مثل اینکه بسر بیدر شکایت میکند رسیدگی نمایند بهترین اشخاص ارتش را برای اینکه انتخاب کنید که اگر کسی ناراضی است برود پیش آن اشخاص آن اشخاص هم مستقیماً بروند با علی حضرت همایونی عرض کنند، فرمانده کل قوا بگویند، و آن شخص در درجه اش در عرض شما باشد مساوی باشما باشد، مساوی با رئیس ستاد باشد، که ملاحظه نکنند که اگر افسری از ارتش در دلش درد داشت این درد را بگوید، اگر این را علاج کردید هیچکس دیگر نمیتواند افسرهای شریف و نجیب ما را افغال کند، دوم این دستگاه شما باید آقدر قوی باشد که مثل علی حضرت فقید که اگر ازر گوشای از ایران یک نظامی ولو سر لشکر، یک پیر زنی تعدی کرد دستش را روی آرنج گذاشت هیچکس بشماندن کرد ۴۸ ساعت دیگر تکلیف او معین بشود، تا افراد این مملکت بدانند که نظامی نمیتواند از لباسش سوء استفاده کند از این لباس اکر سوء استفاده شد دشمنهای ما و دشمنهای شما استفاده میکنند، و این تبلیغات در مردم تأثیر دارد، ولی اگر این تشکیلات را بوجود آوردید مخالفین از بین میروند شکست میخورند، و روز بروز ارتش هم در میان مردم محبوبتر خواهد شد، من اینجا من باب صداقت و دوستی بشما گفتم، عملاً این فکر من بود شما فکر بهتری دارید، فکر بهتر و عملی کنید، که دیگر ما اطمینان داشته باشیم از دستگاه ارتش افرادی نمیتوانند مردم تعدی کنند، و اگر کردند ازده تا لااقل هشت نفر را خواهند گرفت، مردم هم این اطمینان را داشته باشند بنا بر این بنده یک بار دیگر تا یکد میگویم که این مجلس را چه متفق القول هستیم که باید

ارتش قوی باشد و من این بودجه را هم برای ارتش کافی میدانم، سربازهای ما در مرز باید بهترین غذا هزارا داشته باشند، باید بهترین پوشاکها را داشته باشند، باید برایشان سوقات بفرستیم برای خانواده - هایشان بفرستیم و بخواواند هایشان کمک کنیم، باید از این قبیل کارها کرد و حتی باید بشما کمک بشود، ما امروز هم از این قضایای اخیر از لحاظ داخلی خودمان وظایف دیگری داریم، با سابق فرق کرده ایم وقتی ما وارد قرار دادیمان تمدنی شدیم برای دفاع خودمان باید مجهز باشیم باید داخله خودمان ارتش امروزمان با ارتش سابق فرق داشته باشد بنا بر این آن اضافه ای که در بودجه است و خواهد بود، باید کمک کنیم و تصویب کنیم، تعارف نباید باشد، باید سربازها را تکمیل کنیم برای درس باز خانه ها با آنان تعلیمات بدیم برای هر دو تا سرباز یک تراکتور بگیریم، بخواهید، اگر بخواهید اینکار خواهد شد، همانطور که فرمودید دفاع از خودمان وظیفه شرافت خودمان است، ولی مانع از این نیست که با کمک کنند اما مواضع داخلی خودمان را نمیتوانیم منقلب کنیم برای کس بودجه ارتش ولی در عین حال هم لازم است با ارتش کمک بشود، پس بنا بر این بنده از این رقمی که اینجا گذاشته شده است دفاع میکنم و بسیار لازم است برای حفظ استقلال کشور، عرض کنم موضوع بعدی، موضوع شهر بانی است، بنده راجع باین اقلام بودجه ازر کدام مطلبی که بنظر من رسیده میگویم و بعد ردمشوم (شوشتری) - از آتهائی که در شهر بانی دیدیم بگویند آقایان، شهر بانی ما امروز باید مجهز بوسائلی باشد که سایر شهرهای ممالک دیگر دارند توجه فرمودید که نوع سرعت فرق کرده بانوع ارتکاب جریان و جنبانات فرق کرده، امروز شهر بانی وسائل می خواهد بگردد بنده آقای شوشتری شهر بانی رفتم دیدم آقای سر لشکر علوی چند تا اطان کوچکی تهیه کرده اند برای انگشت نگاری و اضعاء آنجا دارند با بودجه قبلی زحمت میکشند، خدمت میکنند، ایشان بعد از اینکه یکسال زحمت کشیده اند تازه توانسته اند این عمل را انجام بدهند، ما که آنجا رفتم در ظرف یک دقیقه هر که را خواستیم بلافاصله فیشش را با سابقه اش را بمانشان دادند، شهر بانی نیویورک آقا باندازه کشور ما بودجه دارد، باید امروز همه کارها متناسب باشد.

اتومبیل می خواهد؟ باید وسیله را در اختیارش گذاشت، در عین حال عیوبش را هم تذکر داد مثل اینکه عیوب کامیونهای ارتش را بشمار تذکر دادیم بکمتری بهتر شد ولی باز تندروی میکنند شنبه یک خورده بهتر شده اینک گفته نگذارید کامیونهای ارتش در شهرها و خیابانهای ولایات تند بروند میدانید دلیل چیست؟ برای اینکه اگر شما امر کردید و دو دفعه امر کردید و کامیون توی شهر تهران امر شما را اطاعت نکرد آنوقت انضباط شما در وسط صحرا چطور اجرا میشود؟ انضباط در ارتش امر مهمی است امر شما را اگر در تهران نخوانند در صحرا چرا جور میخوانند؟ پس باید این را توجه داشته باشید وقتی امر کردید پشت سرش هم بایستید متخلفین را هم سخت تنبیه کنید. دوم مسئله ای که خیلی مورد احتیاج شهر تهران است مسئله عبور و مرور است و یکی از این وسائل عبور و مرور این تا کسبهای گریه است که اینها عیوب زیادی دارند بجای یک نفر دو نفر سه چهار نفر سوار میکنند. آتم اشخاص مختلف بنده می خواهم با آنها انصاف بدهم از لحاظ اقتصادی این تا کسی یک تومان کش است منتها کسی جرأت نمیکند بگوید بنده این را عرض میکنم مسافتی معین کنید برای آنها که اگر از یک مسافتی زیاد تر شد از این طرف با آن طرف شهر دو تومان بگیرند بشرط اینکه اشخاص مختلف را سوار نکنند و یک تومان هم از لحاظ اقتصادی برای آنها کم است.

عرض کنم موضوع بعدی موضوع وزارت دادگستری است. جناب آقای اخوی مردم ایران این برنامه اقتصادی را که صبح هم عرض کردم در این مملکت باید اجرا بشود این برنامه آنوقت اجرا خواهد شد که مردم امنیت قضائی داشته باشند، که اگر اشخاصی میروند زحمت میکشند کارخانه تأسیس میکنند بعد که با دولت یک اختلافی پیدا میکنند قضائی نگویند من باید رعایت دولت را بکنم و اگر حکم بنفع دولت داد اینرا اقتضای خود بدانند، اگر حکم بضرر دولت داد مردم فحش ندهند این صحیح نیست. در عدلیه آقا عده زیادی آمده ای خوب هستند. عده ای هم آورده هستند آن عده زیاد درستکاراگر یک هیئت مدیره صحیحی داشته باشند که بدانند چه باید بکنند و چه قسم مراقبت در کارهای عدلیه بنمایند شما نمیتوانید موفق بایجاد امنیت قضائی بشوید. عرض کنم دو هفته پیش برای شما عرض کردم راجع به اینکه دولت لازم است نظارت بکنند در شهرستانها. جناب آقای وزیر عدلیه دوسه جا بدون خبر رفتند من خیلی خوشامد از اینکار سوار طیاره شدند رفتند به زاهدان

سر کشی کردند، عصری برگشتند بکروز رفتند فرودین و عصر برگشتند یکداستانی برای آقایان میگویم، مرحوم داور میرفت خراسان برای بازرسی وسط راه یک قهوه خانه ای رسید، این موضوع را آقای مجلسی برای من تعریف کرد، جلوی قهوه خانه که رسید پرسید این مشهدی حسین علی در این ده کجا است؟ گفتند قربان تا محل او یک ساعت راه است گفت انومبیل میروید؟ گفتند بلی گفت پس بکنید بیاید مراد من رفتند توی ده رسیدند اطرافیان فکر میکردند که داور رای چه می خواهد ببرد درده وقتی رسیدند که خدایارخواست با کتی از جیبش در آورد و گفت این شخص بن شکایت کرده و من آمده ام در محل شکایتش را رسیدگی بکنم. توجه فرمودید، وقتیکه وزیر بروند توی ده و بگویند آقا دردت چیست و همینطور از طرف او قضات معروف و درستکار شهرها و دهات بروند و دائماً رسیدگی و مواظبت بکنند، آنوقت این قضایا خانه پیدا میکند.

خوشبختانه در دادگستری، در شورای دادگستری، این آقای وزیر مشغول اقداماتی هستند، صحبتتهائی شده است، اقداماتی هم شروع شده است، ولی بنظر بنده این اقدام لازم و مؤثری از لحاظ اصلاح دستگاه دادگستری لازم است، تا امنیت قضائی برقرار نشود نتیجه ای نخواهید گرفت. بنده مطلبی را بشما عرض می کنم که تعجب خواهید کرد، این اداره ثبت اسناد که چندین صد میلیون متر زمین مردم در این دفتر و آن دفتر ثبت است حالا هم آقای وزیر تصمیم گرفته اند آنجا را اصلاح کنند در آنجا دسته ای هستند آقدر مراقب کارهای شیطنت آمیز خودشان هستند که حتی صورت اعلاناتی که در کتابخانه مجلس هست از وسط آن میدزدند میبرند که اخیراً خود دو هفته پیش آمدیم ما با مأمور عدلیه یک مجلسی که صد شماره روزنامه تویش بود از توی همان شماره روزنامه ای که اعلان در آن درج شده بود همانرا دزدیده بودند، خواستم بشما عرض کنم که دستهای قالب سخت پرکار است و شما هم سخت برای مبارزه با متقلبین باید در کار باشید. عرض دارم که خیلی جا حدیث مشغول کار هستند، خبر دارم ولی دوندگرم می خواهم عرض کنم یک تذکر از لحاظ برنامه فرهنگ است. آقا شما باید یک فکری کنید که این بچه های ما، دخترهای ما از بس که چرب و مقابله و هدنسه خوانده اند، چیزهای عادی خودشانرا هم نمیدانند یک فکری بکنید و اگر کارهایی کردید بفرمایند، من از شما تقاضا میکنم این برنامه اصلاحی لازم است. بیشتر از این نباید با این وضع بماند. دوم اینست که می خواهم یک مطلب اساسی را به مرضان برسانم. آقایان هم یاد داشت

میفرستند برای من که زودتر تمام کن ولی بعضی از حرفها هست که باید گفت فرهنگ در کشور ما باید یک هدفی داشته باشد شما در زمان رضا شاه تا سوم شهریور دیدماید که شاگردان مدارس ما خدا شاهد است از شور و وطن پرستی و از حرارت و وطن پرستی، بسوختند، شعله میکشیدند. من میدانم چه میکردند. آن فرهنگ چه میکرد چه وسائلی در اختیارشان بود که شاگردان مدارس ما یک پارچه و وطن پرستی بودند همان شاگردان ما در خود وزارت فرهنگ عده ای دیر و معلم پیدا شدند و عده ای هم در خارج با وسایلی در ظرف چند سال این بچه ها را منحرف کردند افکار آنها را مسموم کردند، دنیا همیشه فرصت این کارها نمیده، مادام که این فرصت هست برای ممالک، باید از آن فرصت استفاده کنند. شما الان برای بیدار کردن اذهان جوانهای ما دیگر چه می خواهید؟ چه دلیلی بالاتر از این وقایع اخیر می خواهید که جوانهای ما هزار هزار افکارشان مسموم شده بود، امروز دنیا بشما کمک میکند دیگر چه می خواهید؟ اینها را تبلیغات کمونیستی در ایران کرده بود، امروز آتهائی که در رأس تشکیلات فعلی کمونیستی هستند، خودشان در بیست و نهم کنگره حزب کمونیست که آنجیه در این سی سال شد و بدست استالین شد غلط بود، سیاست داخلی غلط بود سیاست حزب غلط بود و روابط بین المللی هم غلط بود افکار اقتصادی آقایان غلط بود میلیونها مردم بیچاره دنیا در مالک مختلف دنیا تبعیت کردند از افکاری و از اعمالی که امروز خود کمونیستها میگویند آن اعمال غلط بود، آن اعمال خطا بود (شوشتری) ده سال دیگر هم میگویند که این اعمال امروز غلط بوده) حالا موقع آن رسیده است که جوانهای ما این معطالب را درک کنند و بفهمند که هر ملتی مقتدراتش را خودش باید تعقیب بکند. اگر مملکت، مشترک مجلسین قوانینی که میخواستید بحث کرد و گذراند، اعتبارات خواستید، فوضه خواستید، لایحه جلب سرمایه های خارجی خواستید، لایحه سازمان برنامه خواستید، می آمدید گفتید اینرا می خواهم آنرا می خواهم، تصویب کرده. بنده معتقدم مجلس هیچدم حقیقه ای برای شما خیلی خوب بود (سازمی) نهایت همکاری را کرده است آنچه ممکن بود همکاری کند کرده، خدا شاهد است هیچ بهانه ای دیگر ندارید هیچ مانعی هم در جلو ندارید، مانع بر طرف شد حالا باید کار بکنید، باید کار صحیح بکنید این جشن و افورسوزان که شیرهای از روی آتش جمت بزند، اینها چه چیز است هی جشن و نعت و زیر هم کلنگ میزند هی جشن و نعت و زیر هم کلنگ میزند هی آتنوزیر چچی کند حالا دیگرها ستانداری هر فرمانداری از اینکارها میکنند آقا

مسأله بیمارستانها بنده می خواهم با اطلاع آقایان برسانم آنچه که من اطلاع دارم وضع بیمارستان های ما خوب نیست یعنی اشخاصی که به بیمارستانها مراجعه میکنند بن گفتند که اکثر آراضی هستند حالا بن میدانم صحیح است یا نه دولت باید داشت کند وزیر محترم بهداری عمل خواهد کرد مسأله ای که از لحاظ استانهای ایران باید تذکر بدهم و آقای وزیر راه تشریف ندارند آقای معاون وزارت راه تصدیق میفرمایند مسأله راه سازی مملکت بالاخره حل نشده یعنی یک قرار دادی بین سازمان برنامه و شرکت جان مولم بسته شده برای شش هزار کیلومتر راه که راه بسازد استانهای ایران هم احتیاجاتی دارند، منجمله استان مازندران که بنده میدانم حتماً هم آقایان هر یک در استان خود احتیاجاتی دارند با کمال تأسف برای نمونه عرض میکنم رضاضاه فقید راه بین تهران و مازندران را از طریق هراز ساخت و نیمه تمام ماند. بیست میلیون تومان به پول آنروز خرج کرد این راه پانزده سال نیمه تمام ماند، حالا کمین وزارت راه مراجعه میکنم وزارت راه میگوید اعتبار نداریم، سازمان برنامه میگوید اعتبار نیست، بنده میدانم که تکلیف راههای این استان چه باید بشود؟ همینطور استانهای دیگر اگر تمام راه سازی های امسال می خواهد معطل بماند که این بود و تمام شرکت جان مولم داده شود و آن شرکت هم هر چند سال یک راه را بسازد بنظر من قابل اعتراض خواهد بود و دولت حتماً باید تمام راهها را بسازد بنده از لحاظ این که می خواهم بیشتر از این وقت مجلس را بگیرم دوسه تذکر اصولی می خواهم بدوالت بدهم و عرایض را تمام کنم یکی اینکه آقایان وزراء در مجلس هجدهم هر قانونی که خواستید آوردید مجلس تصویب کرد (صحیح است) مجلس از لحاظ تصمیمات سیاسی شمارا تأیید کرد. تمام ایام تا تابستان را در کمیسیون مشترک همه کمیسیونها زحمت کشیدند تا لایحه را که لازم داشتید تصویب کردند و یک چیز آقایان می خواهم بعنوان خدا حافظی از پشت تریبون عرض کنم و آن اینست که آقایان باید ببینید چه طرز حکومتی احتیاج دارید، آقایان برای مملکت ما حکومت طبق قانون اساسی بهترین حکومت است، چه ترا عرض میکنم، مجلس اگر مجلس باشد و مجلس قوی باشد مملکت راهبیشه حفظ میکند، در دوره چهاردهم مجلس شورای ملی مملکت را حفظ کرد (صحیح است) وقتی سفیر روس و انگلیس و این و آن میاندستند که صدوسی نفر باید برای بدهند فشار شاه نامی آوردند فشار بنیست وزیر نمی آوردند، این مجلس سدی است این سد را نشکند از این سد در دوره چهاردهم نتوانستند بپر کنند هر کاری که کردند

این کارها مخصوص شاه است فرماندار آنجا نواز فلان چچی را چچی فرمودند، بسیار غلط کردند، میدانم چه کردند، دیشب یارو و افوری از روی و افورجست زده بود مبارزه با تریاک، بسیار کار اساسی است، بسیار کار خوبی آوردید، ولی نباید دائم وقت خودتانرا بسخترانی، افتتاح دبستان جشن خیریه فلان، بگذارید برای اینچنین کارها وقتتان را تلف نکنید بشما شاه هیچ احتیاج ندارد اصلاً شاه خیلی پیش مردم محترم است، جشن بگیرند محترم است نگیرند محترم است جشن بگیرند محترم است جشن نگیرند محترم است درجه محبوبیت شاه بین مردم معلوم است اصلاً مردم ایران از شاه خوششان می آید، شاه بندهم باشد مردم بدشان نمی آید حالا که الحمد لله شاه خوب است دارای معلومات است، دمکرات و مهربان است متواضع است حقیقه آدم که جا میروید بعد از مدتی می فهمد که پادشاه روبرو است پس که مهربان است و متواضع است. خوب می وقت شاه را گرفتن، مسئول امر مملکت شما هستید شما باید بدانید که وظایفتان چیست شما نابا بود و وقت تلف بکنید، ما از شما یک کار های خیلی سنگین نمی خواهیم که شما یک مرتبه مملکت را اصلاح کنید و بکمر تبه معجزه کنید، ما از شما انتظار معجزه نداریم برای اینکه با این دستگاه اداری که هست نمیتواند فوراً آن را عوض کنید، اما ادعای بی خودم نکنید، می بخود بپردازد و عده نهدید که فلان کار را میکنند، برنامه صحیح داشته باشید، طرز فکر و طرز کارتان را عوض کنید، بنده سیستم جدیدی از خودتان برای کارها ایجاد کنید، این کارها را بکنید و یک تذکرات بسیار صحیح و اصولی هم چون آخرین دقایق عرایض بنده است ممکن است در مجلس نباشم، عرض کنم همان طور که گفتم مجلس در این دوره کمیسیون های مجلس، کمیسیون دارائی، کمیسیونهای دیگر، کمیسیون دادگستری، کمیسیونهای مشترک همه کمیسیونها زحمت کشیدند تا لایحه را که لازم داشتید تصویب کردند و یک چیز آقایان می خواهم بعنوان خدا حافظی از پشت تریبون عرض کنم و آن اینست که آقایان باید ببینید چه طرز حکومتی احتیاج دارید، آقایان برای مملکت ما حکومت طبق قانون اساسی بهترین حکومت است، چه ترا عرض میکنم، مجلس اگر مجلس باشد و مجلس قوی باشد مملکت راهبیشه حفظ میکند، در دوره چهاردهم مجلس شورای ملی مملکت را حفظ کرد (صحیح است) وقتی سفیر روس و انگلیس و این و آن میاندستند که صدوسی نفر باید برای بدهند فشار شاه نامی آوردند فشار بنیست وزیر نمی آوردند، این مجلس سدی است این سد را نشکند از این سد در دوره چهاردهم نتوانستند بپر کنند هر کاری که کردند

نشد، من امروز ناچارم ذکر خیری از و کلای دوره چهارده بکنم، آنها بودند که با مقاومت ارتش خارجی را از اینجا بیرون کردند گفتند تا توهستی انتخابات نشود اما اگر قرار بود که رئیس ستاد، وزیر جنگ رئیس دولت یا وزیر دربار اینها را بخواهند و بگویند باید اینطور عمل کنید و یادد خارج اینطور منعکس شود که مجلس مجلس نیست، آن وقت در دوره چهارده و کلای خدمت را نمیتوانستند انجام بدهند، و کلای مجلس شورای ملی و مجلس سنا سیر هستند، در مقابل حوادث، در ممالک که مجلسین آن قوی هستند آقایان ببینید هیچ واقعه ای رخ نگیرد، این وقایع که در ممالک مختلف رخ میدهد و تغییرات پیدا میشود علت آن این است که مجلسین آن قوی نیستند همیشه چند نفر کمیور مواضع میکنند حکومت را می اندازند اما اگر مجلسین قوی باشند همانطور که عرض کردم مجلس چهارده بود که اعتبارنامه حمایت ک کرده باید بشورای امنیت رفت مجلس بود که رئیس الوزراء می آورد و رئیس الوزراء میباید این مجلس هر مجلسی باشد در شرایط امروز دنیا برای ایران مفید است سیستم حکومت ما باید سیستم حکومت پارلمانی باشد اگر غیر از این باشد خطر خواهد داشت (دکتر عدل) کسی مخالف نیست) خدایا شاه فقید را بیمارزد رضا شاه فقید در چندین دوره از مجلسها مجلس احترام می گذاشت ولی میدانید چه شد بعضی از وزراء رفتند و بعضی از اشخاص رفتند گفتند که قربان ما کار می خواهیم از مجلس میگذرانیم عیب اینکار چه می شود این میشد که اگر مجلس ضعیف شد و معادله نداشت در مقابل دولت آنوقت یک رئیس وزرائی که چند نفر احاطه اش میکنند هر کار که می خواهد میکنند ایستادگی ایجاد عدم رضایت میکند بین مردم و مقامات دیگر موجب جدائی میشوند این حکومت پارلمانی از ده سال پیش برای ما گذاشته شده است بنظر من یکی از بهترین طرق، است که در مملکت حافظ شرع و دیانت و حافظ مملکت ما خواهد بود. من این تذکرات را برای این میگویم که اگر در شرف اختتام است مجلس عمرش در شرف اختتام نیست اینجا اگر دولت فکر بکند که با تعریف بودن مجلس بهتر میتواند کار کند این اشتباهات دنیا می خرد، آن وضعی که ما از لحاظ قانون اساسی داریم محفوظ بماند مردم آقایان باید بدانید دولت و مجلس همراه باشند بهتر میتواند کار کند این اشتباهات دنیا می خرد، آن وضعی که ما از لحاظ قانون اساسی داریم محفوظ بماند مردم آقایان باید بدانید دولت و مجلس همراه باشند رادوست دارند و اگر ببینند که مطابق

حکومت پارلمانی عمل نمیشود مردم خوششان نمی آید بیچکس هم منتفع نمیشود بدانند من معتقد هستم دولتها همیشه نسبت بقانون اساسی وفادار باشند و اینترام در نظر داشته باشند که امروز با نهایت صمیمیت عرض میکنم شخص اول مملکت پادشاه برای مملکت يك وجود بسیار مؤثری است و يك وجود بسیار مؤثری خواهد بود و این قانون اساسی بهترین حافظ پادشاه و مقام سلطنت است خدا شاهد است که هیچ چیزی سلطنت ایران را از انحطاط وضع ایران رژیم سلطنتی است لازمترین حکومت برای ایران است هیچ چیزی شاه و مقام سلطنت را بهتر از قانون اساسی حفظ نخواهد کرد خدمت آنست که شماها بهمه بگیرید شجاعت و شهامت داشته باشید صداقت و خدمتگزاری هم داشته باشید ما بالاترین موفقیتان لازم بهیشتان اینست که مقاماتیکه مطابق قانون اساسی رفتار میکنند هر کدام در جای خودشان وظیفه خودشانرا صحیح انجام بدهند و شما سنی کنید که همیشه مجلسی داشته باشید که بتواند وظایف خود را خوب انجام بدهد جلو اشتباهات شمارا بگیرد که اگر روزی شما در محظوری واقع شدید آن مجلس سد باشد صدوسی نفر را هیچ کاری نمیتوانند بکنند در مقابل حوادث دنیا بیکنفرو دونفر میتوانند فشار بیآورند اینست که بنده در اینجا عرایض خودم را ختم میکنم مرحوم فروغی که با بنام مملکت خدمت کرد یکبار با تلبیری بود مرد عاقلی بود همچو که سرکار آمده اول مجلس را تقویت کرد فروغی مجلس را تقویت کرد و با تقویت مجلس قشون خارجی را بیرون کرد مجلس همیشه برای کار خوب حاضر است برای فداکاری همیشه حاضر است و من بشما آقایان وزراء توصیه میکنم که خدمتگزار صمیمی شاه باشید و اولین شرط خدمتگزاران خدمت طبق قانون اساسی است (احسن) **نایب رئیس** - آقای وزیر دارائی بفرمائید.

وزیر دارائی (فرور) آقایان

محترم قبل از اینکه در موضوع یعنی در بودجه کل کشور وارد بحث بشوم موضوعی را بخیال خودم لازم می دانستم عرض برسانم و این مسئله را بنده بقال نیک میگیرم و آن اینست که اگر چه دولت فعلی تقریباً یکسال است مشغول امور مملکت است ولی وقتیکه سرکار آمد بودجه مصوب در دست داشت و این در حقیقت اولین بودجه است که این دولت بمجلس تقدیم می کند و بنده هم اولین عضو دولت هستم که امروز افتخار اینرا دارم که پشت تریبون موضوعی را عرض برسانم و اینرا بقال نیک میگیرم که این امر مصادف شده است با ۲۴ اسفند یعنی روزیکه یکی از بزرگترین

رشدترین مصلحتترین فرزندان این آب و خاک بدنیا آمد (صحیح است) در یکچنین روزی اعلیحضرت فقید متولد شد و توانست که با خدمات و با زحمات شبانه روزی خودش اساس ایران نورابرقرار بکند (صحیح است) من اینرا بقال نیک میگیرم و امیدوارم که این حسن تصادف مقدمه اصلاحات بسیار اساسی و بزرگ در آتی بنفع ملت و مملکت ایران باشد (نماینده کان انشاءالله) حالا وارد بحث میشوم آقایان نمایندگان محترم که واقفاً لطفاً زحمت کشیدند و دو روز و نصفی است که در اینجا مشغول شنیدن اظهارات آقایان مخالفین و موافقین هستند شاید در حدود چهارصد و شصت هفتاد و بیست و هفت نفر در این بودجه بعنوان اضافه حقوق مسئله ای منظور نشده است هیچ چیز اولاً راجع به امنیت بطور قطع و یقین باید قوای انتظامی مملکت تقویت شود چاره ای نیست (صحیح است) بعد همین (بکسرین) یا عمران (بضم عین) نمیدانم کدامش درست است و با قبول یکی از آقایان که میگفت مثلاً الفاء است و بعد عمران و تولید نهرنگ و بهداشت و کشاورزی در این بودجه بعنوان اضافه حقوق مسئله ای منظور نشده است هیچ چیز اولاً راجع به امنیت بطور قطع و یقین باید قوای انتظامی مملکت تقویت شود چاره ای نیست (صحیح است) بعد همین (بکسرین) یا عمران (بضم عین) نمیدانم کدامش درست است که سعی شده است حتی المقدور از پیش بینی در آمدهائی که تقریباً غیر قابل وصول است خودداری بشود و با راجع به مالیات مستقیم یعنی مالیات بردرآمد و املاک مزروعی و اینها مادر بودجه صدوسی و چهار میلیون تومان پیش بینی کرده ایم روی آن آماری که طبع و توزیع شده است و بعضی آقایان هم رسیده است آمار قلمی ۹ ماهه است و يك سه دوازدهم بر آن اضافه کرده ایم در حدود شانزده میلیون تومان شده است و یکی از آن مسائلی که در همه جای دنیا معمول است اینست که مالیاتها اصولاً همیشه مگر در مواقعی که بحران های اقتصادی بسیار عظیمی است همیشه رویتزاید است پس بنا بر این ارقامی که ما نوشته ایم خیالی و واهی نیست و فرمودند که با تلفن این ارقام جمع آوری شده است خوب مطالعه یا باقرات است یا باصحت است یا با تلفن است یا با تلگراف مثلاً اگر چنانچه گمرک و شهر خیر بنده با تلفن یا عرض کنم که مالیات رفسنجان تلگراف کند که من اینقدر وصول کرده ام بگوئیم چون با تلگراف و تلفن یا تله تایپ بوده است این غلط است؟ خبر این هم وسیله فهماندن و رساندن مطلب و خبر است هم چنین در مورد مخارج و مخارج راهم همانطوریکه بعضی آقایان رسانده شده است در بودجه ما پرداخت های حقیقی امسال را در نظر گرفتیم و آن چیزی که غیر قابل اجتناب بود بر آن افزودیم برسبیل مثال عرض میکنم قوانینی از مجلس محترم گذشته است که به آنها یک فرضاً اولاد دارند باید به آنها تا رتبه معین حق اولاد داد خوب ما آنرا ناچار افزودیم نمیتوانستیم اوامر و مقررات قوه مقننه را کاملاً بکن شیثاً مذکوراً تلفی کنیم و یا وقتی آمدیم بودجه وزارت امور خارجه را تنظیم کردیم سابقاً روی ارضی و دوربال و نیم حساب میکردیم

اما حالا دیگر چنین ارزی وجود ندارد خواه ناخواه باید روی هفتاد و شش ریال و دهها می منظور کنیم حسابش هم روشن است و همین وجه چنانچه در سایر موارد موضوعی که لازم بود قبل از هر چیزی استحضار آقایان نمایندگان محترم برسد این است که دولت در تنظیم بودجه چندین اصل را خودش در نظر گرفته است و بودجه را روی این اصول بنا کرده است دولت بطور کلی سیاستش چندین مسئله است اول آقایان امنیت (صحیح است) بعد عمران (بکسرین) یا عمران (بضم عین) نمیدانم کدامش درست است و با قبول یکی از آقایان که میگفت مثلاً الفاء است و بعد عمران و تولید نهرنگ و بهداشت و کشاورزی در این بودجه بعنوان اضافه حقوق مسئله ای منظور نشده است هیچ چیز اولاً راجع به امنیت بطور قطع و یقین باید قوای انتظامی مملکت تقویت شود چاره ای نیست (صحیح است) بعد همین (بکسرین) یا عمران (بضم عین) نمیدانم کدامش درست است که سعی شده است حتی المقدور از پیش بینی در آمدهائی که تقریباً غیر قابل وصول است خودداری بشود و با راجع به مالیات مستقیم یعنی مالیات بردرآمد و املاک مزروعی و اینها مادر بودجه صدوسی و چهار میلیون تومان پیش بینی کرده ایم روی آن آماری که طبع و توزیع شده است و بعضی آقایان هم رسیده است آمار قلمی ۹ ماهه است و يك سه دوازدهم بر آن اضافه کرده ایم در حدود شانزده میلیون تومان شده است و یکی از آن مسائلی که در همه جای دنیا معمول است اینست که مالیاتها اصولاً همیشه مگر در مواقعی که بحران های اقتصادی بسیار عظیمی است همیشه رویتزاید است پس بنا بر این ارقامی که ما نوشته ایم خیالی و واهی نیست و فرمودند که با تلفن این ارقام جمع آوری شده است خوب مطالعه یا باقرات است یا باصحت است یا با تلفن است یا با تلگراف مثلاً اگر چنانچه گمرک و شهر خیر بنده با تلفن یا عرض کنم که مالیات رفسنجان تلگراف کند که من اینقدر وصول کرده ام بگوئیم چون با تلگراف و تلفن یا تله تایپ بوده است این غلط است؟ خبر این هم وسیله فهماندن و رساندن مطلب و خبر است هم چنین در مورد مخارج و مخارج راهم همانطوریکه بعضی آقایان رسانده شده است در بودجه ما پرداخت های حقیقی امسال را در نظر گرفتیم و آن چیزی که غیر قابل اجتناب بود بر آن افزودیم برسبیل مثال عرض میکنم قوانینی از مجلس محترم گذشته است که به آنها یک فرضاً اولاد دارند باید به آنها تا رتبه معین حق اولاد داد خوب ما آنرا ناچار افزودیم نمیتوانستیم اوامر و مقررات قوه مقننه را کاملاً بکن شیثاً مذکوراً تلفی کنیم و یا وقتی آمدیم بودجه وزارت امور خارجه را تنظیم کردیم سابقاً روی ارضی و دوربال و نیم حساب میکردیم

بزاندامری و شهر بانی داده شده است شهر بانی حافظ ماست اگر ارتش امنیت عمومی را حفظ نکند و شهر بانی امنیت داخلی را حفظ نکند ما نه ترقی اجتماعی و اقتصادی میکنیم و نه شب میتوانیم توی خانه مان راحت بخوابیم (صحیح است) آخر گفتند که اینها حق و حساب گرفتند چه کردند چرا این صحبتها را میکنند؟ برای چه کارمندان و مستخدمین دولت را دلسرد میکنند؟ آقایان همانطوریکه بنده عقیده دارم که افراد خاصی از مستخدمین دولت را با کوچکترین قربتهای که اتهام آنها را ثابت کند باید مجازات کرد و کنار گذاشت همانطور معتقد هستم که مستخدم دولت را اعم از کشوری و لشگری باید تقویت کرد اگر روحیه مستخدمین قوی نباشد آقایان هیچ کاری در مملکت از پیش نمیرود این متنع است معال است اگر بخواهیم مستخدمین را غالباً مورد حمله قرار بدهیم بنده درک میکنم محترم قوانین دارائی مجلس شورای ملی عرض کرده ام نتیجه اش چه خواهد بود؟ حس مبتکار گشته میشود و میترسد که با مدار مرض اتهام قرار بگیرد من ایمان قاطع دارم که قسمتی از این پیش آگهی های عجیب و غریب که صادر شده است سوء نیت هم هست قبول دارم ولی قسمت اعظم در نتیجه ترس از اتهام است میترسد این پیش آگهی را صادر کنند میگویند بن تهتم میزنند که از فلان تاجر پول گرفته مثل اینکه این فرض مجال است که فلان شرکت و فلان تاجر واقعاً در یکسال متضرر شده باشد یا فلان مالک در یک سال تمام محصول ملکش را آفت زده باشد خوب آقا اگر ما هر ساعت بگوئیم توروشه و پول گرفتیم نتیجه این است نتیجه اش کشمکش دائم است بین مؤدی و دستگاه نتیجه اش این است که تصمیم نمیگیرند آقایان از یائین می نویسند بعضی برسد بعضی برسد بعضی می نویسند بعضی برسد می میرود بالا بالا هم چون میترسد می نویسند طبق مقررات اقدام بفرمائید بالا می آید یائین این است که آقایان ملاحظه می فرمائید يك مراسم که بنده بدوای دولتی مثل توب فوتبال هی این پله هارا میگردانند می آید یائین می میرود بالا بالا هم می آید یائین این برای چیست؟ برای این که باب تهتم باز است این يك مسئله اساسی است این مسئله باید بعقیده بنده حل بشود و نفر به پیش قاضی میروند در محکمه قضا حاضر میشوند مدعی مدعی علیه یکی از این متداعین محکوم میشود محکوم که تصدیق می فرمائید بحق یا ناحق بخمال خودش راضی که نیست خوب بر میگردد باید فوراً قضی را متمسک بکنند؟ پس قاضی چه بکند؟ اگر دوسه راتموقف نگهدارد که مقدر نیست و قس علی ذلك پس در تمام شئون مملکت باید متخلفین آنهایی که متخلف میکنند تصصیری میکنند بجای

میکنند رشوه میگیرند باید از بین بروند و دستگاه باید تصفیه بشود در این هیچ تردید نیست اما در عین حال باید مستخدمین حبششان محفوظ و مصون باشند و کارهای مملکت میخواند پس بنا بر این خواستم عرض کنم نه آن اقلام خیالی بود و نه آن فرمایشی که فرمودند چرا ارتش شاهنشاهی اگر دویست کیلو متر بخواند راه برود نمی تواند راه برود چرا؟ برای چه؟ از من نظامی نیست ولی عضو دولت هستم من نمیتوانم این مسائل را ندیده بیان کنم فرضاً مسئله دیگری را فرمودند مثلاً فرمودند که اولاً باید بهداشت افراد درست بشود بعد مقشون گرفته بشود این حرف صحیح بنده نمی خواهم عرض کنم یا نظار کنم ولی بطور قطع و یقین بهداشت در این مملکت رویتزاید است (صحیح است) نظرتان فقط متوجه این پنجها و کسری میلیون یا شصت میلیون بودجه که ای برای وزارت بهداشت نوشته شده است نباشد مبالغ بسیار خطیری دولت در سال برای امور بهداشت میرد از ملاحظه کنید بنده فهرست هایش را در این پنج یاد می خواهم عرض کنم مابهرداری راه داریم بسیار خطیری برای بهداشت میرد از ملاحظه حدود چهل و چند میلیون تومان بهداشتی قبول دارم ولی قسمت اعظم در نتیجه ترس از اتهام است میترسد این پیش آگهی را صادر کنند میگویند بن تهتم میزنند که از فلان تاجر پول گرفته مثل اینکه این فرض مجال است که فلان شرکت و فلان تاجر واقعاً در یکسال متضرر شده باشد یا فلان مالک در یک سال تمام محصول ملکش را آفت زده باشد خوب آقا اگر ما هر ساعت بگوئیم توروشه و پول گرفتیم نتیجه این است نتیجه اش کشمکش دائم است بین مؤدی و دستگاه نتیجه اش این است که تصمیم نمیگیرند آقایان از یائین می نویسند بعضی برسد بعضی برسد بعضی می نویسند بعضی برسد می میرود بالا بالا هم چون میترسد می نویسند طبق مقررات اقدام بفرمائید بالا می آید یائین این است که آقایان ملاحظه می فرمائید يك مراسم که بنده بدوای دولتی مثل توب فوتبال هی این پله هارا میگردانند می آید یائین می میرود بالا بالا هم می آید یائین این برای چیست؟ برای این که باب تهتم باز است این يك مسئله اساسی است این مسئله باید بعقیده بنده حل بشود و نفر به پیش قاضی میروند در محکمه قضا حاضر میشوند مدعی مدعی علیه یکی از این متداعین محکوم میشود محکوم که تصدیق می فرمائید بحق یا ناحق بخمال خودش راضی که نیست خوب بر میگردد باید فوراً قضی را متمسک بکنند؟ پس قاضی چه بکند؟ اگر دوسه راتموقف نگهدارد که مقدر نیست و قس علی ذلك پس در تمام شئون مملکت باید متخلفین آنهایی که متخلف میکنند تصصیری میکنند بجای

بدون استثناء از هر ملتی و مملکتی تابع قوانین و مقررات ایران هستند و خواهند بود چه مربوط بقضیه است؟ اگر يك تکه زمین را دولت برای يك امر فرهنگی هدیه کند این یعنی اعاده کابیتولاسیون؟ بنده نمیفهم یعنی چه؟ چه جوری اعاده کابیتولاسیون میشود نمیفهم سردر نمیآورم عرض کنم حضور مبارک آن ملاحظه فرمائید ممکن است لطفاً بنده بفرمائید که دولت از کدام محل باید بزند کی کند؟ اگر بنا شود ماهر عابدانی را نمیگیرم دولت از کدام محل باید بزند کی کند؟ از کجاست و تلفن است؟ پست است و مخابرات است؟ تلفن است؟ پست است و هم جای دنیا میدهند دولت در مقابل دو برابر میرد از کجاست؟ از همین محل عایدات نفت و بنزین است؟ آخر نمیشود که نگرانی همه چیز میخوانیم راه میخوانیم تشکیلات خوب میخوانیم بهداشتی میخوانیم از دیار قوه تولید میخوانیم دبستان و دبیرستان و دانشگاه میخوانیم ساختمانهای جدید میخوانیم امنیت و نظم و آرامش هم می خواهیم اما مالیات هم نمیدهم من نمیفهم این چه جور می شود؟ چطور اینجوری میشود؟ اصلاً بنده يك نفر که سردر نیآوردم یکی از مسائل دیگری که اینجا بحث فرمودند در اطرافش این بود که گفته شد خوب اصلاً دولت فرموده بودید تصویب کردید دولت دادید خوب دولت هم گرفته است از يك بانکی قرض کرده آنها يك بانک دولتی است بانك کشاورزی میفرمائید دولت فرع را ندهد من خیال میکنم اینها مختصری تجاهل المعارف هم بود مثلاً راجع بیکي از مسائلی که در اینجا صحبت شد که بنده حقیقه خوشم نیامد در مجلس گفته بشود اگر دولت بخواهد بانجم ایران و امریکا که ایران دوست و متحد است و ما مساعدتهائی هم کرده است از نظر سیاسی و اقتصادی يك تکه زمین باین انجم بدهد که آنها بخرج خودشان يك بنائی بکنند این یعنی اعاده کابیتولاسیون در ایران؟ بنده تعجب میکنم اصلاً بنده تعجب میکنم آقا آنوقتی که ما تحت سر نیزه سربازان روسی مجبور شدیم کابیتولاسیون را قبول بکنیم آن عصر و آن قرن گذشت ملت ایران دیگر هر چه وقت تحت تأثیر این امتیازات و این حرفها نمیرود بهیچ عنوان نباید این حرفها تکرار شود (صحیح است) کابیتولاسیون چی؟ ملت ایران در داخله خودش مستقل است تمام افراد

که گما بیش فنی است در ظاهر امر شاید عملی باشد ولی در باطن عملی نیست، اما تاجان شده، نشده، تجار می‌آورند، یا بسند تن، شخص تن هفتصد تن دولت هم از ایشان می‌خرد در سرحد، در مرز، در گمرک ولی آقا مملکتی که در حدود سیصد هزار تن مصرف است و در دست و دویست و سیصد و سیست و چهارم هزار تن بایستی وارد کند کدام تاجر نیست که سرمایه داشته باشد و بتواند این کار را بکند؟ ملاحظه فرمائید این صد میلیون دلار حداقل پولش می‌شود. ما نداریم تجاری که بتواند این معامله را بکنند. عرض کنم حضور مبارک کتان راجع بعوان متفرقه شهر بانی فرمودند این را هم اینجا شاخ و برگی دادند بعضی از آقایان نمایندگان هم صحبت‌هایی کردند خوب عایدات متفرقه شهر بانی میدانید چیست؟ اشیاء اسقاطش را می‌فروشند نمایندگانی بی‌کفایت مس کهنه از این قبیل چیزها، حال آن‌جا بی‌اروم نوبی بودجه بگذارم، بگویم عایدات بی‌کفایت و عایدات مس قراضه (شوشتری - اموال بلا صاحب) کار ندارم، بعضی جرائم قاچاق است، این یک رقم کلی است که در بودجه گذاشته میشود مثلاً مسائل دیگری هم اینجا فرمودند راجع بفرهنگ مرحوم دهخدا راجع به قانون بودجه مجلس اشاره کردند قانون بودجه مجلس اصل این کار را قبول کرده گفته وزارت مالیه مکلف است این مبلغ را در بودجه بگذارند که تحت نظر این هیأت باین خرج برود، همین قانون ما را ملزم می‌کند که این مبلغ را در بودجه بگذاریم، اما رعایت آن قانون و دستور را کردیم، پس بنابراین عرض کنم حضور مبارک کتان خلاصی از نظر عایدات و ارقام و این ترتیبات نشده است و واقعا دولت هم نخواست به عوان بی‌کفایتی را مکتوم بدارد. مردم باید بدانند وضع صندوقان چیست؟ این صندوق مال عموم مردم است باید بدانند که چه وضعی دارد. اضافاتی هم که وارد شده عرض کردم روی اصول کلی بوده است، وزارت جنگ از نظر تقویت قوای نظامی و ارتش دلیر شاهنشاهی، فرهنگ آقا بنده که وزیر دارائی مسئول هستم یاد دلتی که بودجه را تصویب می‌کنند نمیتواند بوزارت فرهنگ اضافه بودجه ندهد. دوست عزیز من دکتر مهران از این مقدار راضی نیست ولی چه میشود کرد مادرجود مقدوراتمان اینکار را کردیم مدرسه بایستی باز کرد اطفال، نوایگان باید بروند مدرسه، نمیشود درس را بست که دولت پول ندارد و بچه‌ها درس نخوانند آنهم با آن ذوق و شوخی که در افراد ایجاد شده است که مرد با طفل و بچه‌هایشان را بدبیرستانها می‌گذارند دولت نمیتواند جلو این سبیل ترقی و تکامل را بگیرد، اگر بگیرد آنوقت خطای است دولت باید باین فکر جلو برود، باید تشویق کند، من خدا را شاهد می‌گیرم که

اگر وضع دارائی و مالی مملکت کفایت میداد خودم که مسئولیت دارائی مملکت را دارم بیل و رضا و شصت و چهار میلیون تومان چیست؟ دویست میلیون تومان فرهنگ میدادم. برای اینکه فرهنگ اساس ترقیات مملکت است (صحیح است) فرهنگ، بهداشت مملکت راهم تقویت میکند علت اینکه بهداشت در بعضی جاها پیش نمی‌رود برای این است که مردم نمیدانند اصلا میکرب چیست؟ مرض چیست؟ از کسبوی یعنی چه؟ در مانگا یعنی چه؟ آمپول کدام است؟ آوقتی رفت درس خواند، سودا آمیخت خودش اجتناب از عملیاتی میکند که منتهی به مرض بشود بهداشت مملکت را تقویت میکند ولی پیش از این ما مقدور نیست پس دولت اینجا هم ملاحظه خودش را تعقیب کرده، راجع بکشاورزی و بهداشت دولت نتوانست آن نظر حقیقیش را صد درصد اجرا کند اما در عین حال چون در قانون سازمان برنامه مبالغ و اعتباراتی برای این کار در نظر گرفته شده است از آن محل استفاده میکنند که ملاحظه الان دولت در نظر دارد لایحه‌ای بدهد به مجلس شورای ملی برای اینکه حقوق پزشکان را زیاد کند اما نه از محل عوائد عمومی در سال ۱۳۳۰، از محل عوائد عمرانی، یعنی از محل عوائد برنامه. این کار برای بهداشت مملکت است. توجه باین نکته فرمائید پس دولت راجع بهداشت هم کوتاهی نکرده است. عرض حضورتان راجع بکشاورزی هم همینطور البته اگر مقدورات اجازه بدهد پیش از این خواهد شد هر دو تا پیش در درجه اول اهمیت است. پس این بودجه‌ای که تنظیم شده است عبارتست از پرداخت‌های حقیقی سه ماضیه نه آنچه در بودجه مذکور است چون قوانین دیگری هم آمده است و اضافاتی داده شده است و رعایت این اصول و مسائلی که الساعه به عرض آقایان نمایندگان محترم مجلس شورای ملی رساندم دیدم راجع بیون بودجه وزارت جنگ یک مقایسه‌هایی فرمودند اگر بتوانم از توی اوراقم پیدا کنم یک یادداشتی است که تهیه شده و به عرض آقایان میرسانم ملاحظه فرمائید که آن جوری هم که میگفته‌اند بودجه وزارت جنگ آن ترقی عجیب و غریب را پیدا نکرده است. اولاً همیشه بودجه وزارت جنگ از روز اول از دوره چهارمی که فرمودند برای اولین دفعه یک بودجه‌ای به مجلس ندادند بودجه وزارت جنگ همیشه در حدود ۴۰ تا ۵۰ درصد بودجه کل را می‌گرفته است فراموش نفرمائید بودجه آمریکا را هم من دارم از هر دلار خرج شصت و چهار سانتیم خرج امور دفاعی شده ملاحظه فرمائید بودجه وزارت جنگ که فرمودید بودجه وزارت جنگ در آن سال گذشته که پیدا است یعنی سال ۲۴ باشد سال ۳۵ هم که ۱۳۷ بیلیون افزوده ایم. راجع به ۳۴ فرمودید راست

است جمع کل در بودجه ۳۳ پنجاه بیلیون کسری تومان بوده است اما پرداختهای حقیقی با توجه بقوانین دیگری که وضع شده ۳۵۷ بیلیون تومان شده است پس دو برابر نشده است ۱۰ گرد و برابر میشد باید هفتصد بیلیون هم بیشتر می‌شد در صورتی که بیش از ۵۷۸ بیلیون نیست. تازه بودجه وزارت جنگ با سایر قوای نظامی یعنی ژاندارمری و شهربانی در حدود چهار درصد بودجه کل کشور را تشکیل میدهند. باید هم باشد، چاره‌ای نداریم. آنهم در حدود امکنات است چون در مقدمه‌ای که به مجلس شورای ملی تقدیم شده است نوشته شده است در حدود عایدات و وصولی یعنی اگر عایداتی نباشد بطریق اولی خرج نمی‌شود ولی ما که باین خیال نمیتوانیم جلو ترقی و تکامل کشور را هم از نظر بهداشت، هم از نظر فرهنگ هم از نظر کشاورزی بگیریم. این بود خلاصه‌ای راجع با ما در بودجه که خراستم به عرض آقایان برسانم که اصلاً چه چیز ما را وادار کرده است که اینطور بودجه بنویسیم، این کلیات را خواستم به عرض برسانم حالا فرمودید دستگاه وزارت امور خارجه دستگازد زنده‌ای است. آقایان اصلاً خوب مطلق در دنیا وجود ندارد، همه امور نسبی است. وزارت خارجه هم یک دستگاهی است مثل سایر دستگاههای مملکت، بنده نمی‌توانم بگویم وزارت دارائی صیقلی است و وزارت امور خارجه زنگ زده است، نه این جوری نیست، اگر ممایبی آنچه است این جا هم هست در تمام امور نسبی است ولی حالا چرا وزارت امور خارجه دستگاهش زنگ زده شده است بنده نمیدانم، خوب مردمی هستند در حدود وظایفشان می‌روند کار میکنند ممکن است یکی‌شان هم خدای نکرده خطائی بکنند، درمجا ممکن است بشود، ما ماورینی را که در خارج داریم در این کار با اصطلاح موسفید کرده‌اند، ریش سفید کرده‌اند، آخرینهارا چرا زنگ زده حساب میکنید؟ (بیراسته - جوانها ایشان هم خوب هستند.) جوانها هم از دانشگاهها و دانشکده‌ها بیرون می‌آیند و باید هم بیرون بیایند و این جوانها هستند که باید جلو بروند. آقایان باید قادر محفوظ بمانند، بنده نباید اصولاً از وزارت امور خارجه دفاع کنم چون کار من نیست، ولی چون راجع به بودجه است باید عرض کنم، چون دولت دارای مسئولیت مشترک است. راجع ببعضی صحبت‌های دیگری که شد در قسمت‌های دیگر از روی ندارد که وقت آقایان گرفته شود. اما یک قسمت دیگری است که خدمت آقای ارسلان خلعت‌بری عرض میکنم و آن این بود که فرمودند که چرا باید همه عواید در وزارت دارائی متمرکز شود و چرا باید رئیس حسابداری را وزارت دارائی تعیین

کنند و از این صحبتها، جناب آقای خلعت‌بری تمركز عایدات و مخارج یکی از آن مسائل بسیار مهم است در دارائی مملکت، البته وزارت دارائی حق مداخله در امور وزارت خانه‌های دیگر را ندارد، مصوب خرج در هر وزارتخانه وزیر مربوط است در حدود اعتبارات بودجه مصوب که مجلسین تصویب میکنند و بدستش میدهند، مجلس تصویب میکند و بدستش میدهد اما نظارت خرج باید بدست وزارت دارائی باشد، اگر نباشد نمیشود. تمركز باید داشته باشد، بنده یاد دارم، یعنی شنیدم چون آنوقت در ایران نبودم، درس میخواندم در آن اوایل درسی و کسری سال پیش که دکترا ملبسیو آمد ایران تقریباً همین وضعی بود که جناب عالی میفرمائید یعنی مطالعاتی بنده کردم که فرضا وزارت امور خارجه عایدات خودش را میگرفت و خرج میکرد و هر چه کم داشت از وزارت دارائی میخواست، یا وزارت دادگستری کردی خوردی کار میکرد مثلاً میگفتند آقای رئیس عدلیه و تبرو فلانجا هر قدر عدلیه عایدات داشت در بردار حقوق خودش و اعضایش را بده و در نتیجه این کار ماهها حقوق بعضی از دستگاهها پرداخت نمیشود در نتیجه تمركز این درآمدها توانستند حقوقها را بپردازند ولی البته نباید مداخلات بیجا بکنند، بنده آن رئیس محاسباتی را که بخواد مداخله بیجا در کار یک وزیری بکند صاف و صریح عرض میکنم که منصفش میکنم مسئول بودجه مصوب وزیر مربوط است در مقابل مجلس شورای ملی. این موضوعی است که خواستم به عرض برسانم و دیگر پیش از این وقت مجلس شورای ملی را نمیگیرم و بطور خلاصه عرض میکنم تناسب مالی و اقتصادی دولت یک مسأله‌ای است. دولت تصمیم دارد بهر طریقی شده است با صرفه جوئی‌های بسیار بسیار سخت روی پای خودش بایستد. ما نباید متکی باین باشیم که از فلان جا و یا فلان محل با کومک بلاعوض یا باعوض بشود. سیاست ما اینست که روی پای خودمان بایستیم ولی متأسفانه وضع مالی مملکت امروز در نتیجه آن عوامل فیزی‌هایی که اینجا بکرات توضیح داده شده است بجائی رسیده است که ما را با این کسر بودجه مواجه کرده است ولی البته بایستی زحمت بکشیم، صرفه‌جوئی بکنیم، در وصول عواید دقت بیشتری بکنیم برای چه؟ برای اینکه روی پای خودمان بایستیم و یکی از آن مسائلی که در ضمن مذاکرات گفته شد، نکته بسیار بجائی بود و آن این بود که در تشکیلات باید تجدید نظر بشود، تشکیلات در بسیاری از جاها خوب نیست و باید در آن تجدید نظر بکنیم، من قبول دارم، باید تعویب بشود که در بهبود وضع تشکیلات و عواید دولت و در تفریط عواید دولت نظارت بیشتری بشود

آن بیشتر وصول شود و این کمتر تفریط و این نمیشود مگر بایک تشکیلاتی، و آن هم مرور زمان میخواهد، ولی دولت مصمم است که این کار بشود. بیش از این وقت نباید گمان محترم را نمیگیرم و استدعا میکنم که لطفاً با این لطفی که فرمودید اقدامی فرمائید که این بودجه تصویب شود و در خاتمه بیاناتم عرض میکنم حضورتان، مسأله‌ای را لازم بود که عرض کنم، دولت نظری که دارد بیکش اینست که از تولید و تولید کننده حمایت کند (احسن است) در این قانون مالیات بر درآمد که تصویب فرمودید و الان در سنا مطرح است در آنجا حتی المقدور رعایت شده است که یک معافیت‌های زیادی پیش محمد علی شاه بود، بنده تعجب میکنم مادر دنیای امروز که زندگی می‌کنیم چرا ارتش خودمان را با ارتشهای کشورهای مجاور و با کشورهای رقیبه مقایسه نکنیم و با زمان محمد علی شاه مقایسه کنیم در اینکه بودجه ارتش از تمام بودجه‌ها سنگین تر است حرفی نیست و خیلی هم منطقی است، وزارت جنگ شما وزارتخانه‌ای است که فقط فقط خرج دارد، از قدیم گفته‌اند به زرمی توان لشکر آراستن، ارتش بدون خرج ریول نمیشود بگذاریم از خرید توپ و تفنگ و کشتی و طیاره و غیره، ما وزارتخانه‌های رباخواری صدی ۲۴ و صدی بیاید جلو گیری شود و این نمیشود مگر اینکه قدرت تولید و بالطبع قوه خرید افراد زیاد شود، اگر قدرت خرید اشخاص زیاد نشود این بودجه و عایدات ناقص و ول نمیشود. این محقق است. پس با عرض معذرت از اینکه وقت ذقیمت آقایان را گرفته‌ام استدعا میکنم این بودجه را لطفاً تصویب فرمائید، بنده مربوط نیست که تعیین تکلیف بکنم، خواهش می‌کنم در تبصره هالطفاً پیشنهادات کمتر نکنید و از جناب آقای مخیر کمیسیون که هم در کمیسیون هم تدوین گزارش و خبر زحمت کشیدند و هم از اظهار لطفی که بنده کردند از صمیم قلب تشکر و امیدوارم شما آقایان همانطوریکه سعی میفرمائید که دولت موفق باشد خودتان هم موفق و رستگار برای خدمت بمملکت باشید منظور من خدمت است، جناب آقای خلعت‌بری خدای من شاهد است که این افراد دولت که اینجا نشست‌اند، نمی‌خواهم دفاع کنم، همه‌شان نظرشان خدمت باین مملکت است، خدمت بکدام مملکت؟ مملکت ایران خدمت بقانون اساسی و شخص اعلیحضرت همایون شاهنشاهی که مظهر و سمبل استقلال تمام مملکت ایران هستند (احسن است)

نایب رئیس - تیمسار وزیر جنگ **سر لشکر وثوق** (وزیر جنگ) - عرضی بنده هم مثل بیانات جناب آقای وزیر دارائی خیلی مختصر خواهد بود اولاً همه آقایان خسته‌اند و علاوه حق مطالب ادا شد. یک قسمت از یادداشت‌هایی که کم از اعلاجات اجتماعی مملکت میشود البته جناب آقای فروهر خیلی بهتر از بنده توضیح دادند، حتی لازم میدانم از تذکراتی که نمایندگان محترم مخصوصاً جناب آقای خلعت‌بری و جناب آقای مسعودی فرمودند و از پشتیبانی که از ارتش خودشان کردند تشکر کنم (جمعی از نمایندگان - همه و طرفدار ارتش بوده‌اند و بهمین دلیل بنده از قسمتی که راجع با اهمیت و خدمات ارتش باشد بکلی صرف نظر میکنم. چند نکته‌ای هست که جناب آقای حائری زاده فرمودند لازم میدانم که در آن قسمت برای رفع القاء شبهه توضیحاتی عرض کنم یکی موضوع مقایسه بودجه ارتش با سال پیش یا مال دوره محمد علی شاه بود، بنده تعجب میکنم مادر دنیای امروز که زندگی می‌کنیم چرا ارتش خودمان را با ارتشهای کشورهای مجاور و با کشورهای رقیبه مقایسه نکنیم و با زمان محمد علی شاه مقایسه کنیم در اینکه بودجه ارتش از تمام بودجه‌ها سنگین تر است حرفی نیست و خیلی هم منطقی است، وزارت جنگ شما وزارتخانه‌ای است که فقط فقط خرج دارد، از قدیم گفته‌اند به زرمی توان لشکر آراستن، ارتش بدون خرج ریول نمیشود بگذاریم از خرید توپ و تفنگ و کشتی و طیاره و غیره، ما وزارتخانه‌های رباخواری صدی ۲۴ و صدی بیاید جلو گیری شود و این نمیشود مگر اینکه قدرت تولید و بالطبع قوه خرید افراد زیاد شود، اگر قدرت خرید اشخاص زیاد نشود این بودجه و عایدات ناقص و ول نمیشود. این محقق است. پس با عرض معذرت از اینکه وقت ذقیمت آقایان را گرفته‌ام استدعا میکنم این بودجه را لطفاً تصویب فرمائید، بنده مربوط نیست که تعیین تکلیف بکنم، خواهش می‌کنم در تبصره هالطفاً پیشنهادات کمتر نکنید و از جناب آقای مخیر کمیسیون که هم در کمیسیون هم تدوین گزارش و خبر زحمت کشیدند و هم از اظهار لطفی که بنده کردند از صمیم قلب تشکر و امیدوارم شما آقایان همانطوریکه سعی میفرمائید که دولت موفق باشد خودتان هم موفق و رستگار برای خدمت بمملکت باشید منظور من خدمت است، جناب آقای خلعت‌بری خدای من شاهد است که این افراد دولت که اینجا نشست‌اند، نمی‌خواهم دفاع کنم، همه‌شان نظرشان خدمت باین مملکت است، خدمت بکدام مملکت؟ مملکت ایران خدمت بقانون اساسی و شخص اعلیحضرت همایون شاهنشاهی که مظهر و سمبل استقلال تمام مملکت ایران هستند (احسن است)

نایب رئیس - تیمسار وزیر جنگ **سر لشکر وثوق** (وزیر جنگ) - عرضی بنده هم مثل بیانات جناب آقای وزیر دارائی خیلی مختصر خواهد بود اولاً همه آقایان خسته‌اند و علاوه حق مطالب ادا شد. یک قسمت از یادداشت‌هایی که کم از اعلاجات اجتماعی مملکت میشود البته جناب آقای فروهر خیلی بهتر از بنده توضیح دادند، حتی لازم میدانم از تذکراتی که نمایندگان محترم مخصوصاً جناب آقای خلعت‌بری و جناب آقای مسعودی فرمودند و از پشتیبانی که از ارتش خودشان کردند تشکر کنم (جمعی از نمایندگان - همه و طرفدار ارتش بوده‌اند و بهمین دلیل بنده از قسمتی که راجع با اهمیت و خدمات ارتش باشد بکلی صرف نظر میکنم. چند نکته‌ای هست که جناب آقای حائری زاده فرمودند لازم میدانم که در آن قسمت برای رفع القاء شبهه توضیحاتی عرض کنم یکی موضوع مقایسه بودجه ارتش با سال پیش یا مال دوره محمد علی شاه بود، بنده تعجب میکنم مادر دنیای امروز که زندگی می‌کنیم چرا ارتش خودمان را با ارتشهای کشورهای مجاور و با کشورهای رقیبه مقایسه نکنیم و با زمان محمد علی شاه مقایسه کنیم در اینکه بودجه ارتش از تمام بودجه‌ها سنگین تر است حرفی نیست و خیلی هم منطقی است، وزارت جنگ شما وزارتخانه‌ای است که فقط فقط خرج دارد، از قدیم گفته‌اند به زرمی توان لشکر آراستن، ارتش بدون خرج ریول نمیشود بگذاریم از خرید توپ و تفنگ و کشتی و طیاره و غیره، ما وزارتخانه‌های رباخواری صدی ۲۴ و صدی بیاید جلو گیری شود و این نمیشود مگر اینکه قدرت تولید و بالطبع قوه خرید افراد زیاد شود، اگر قدرت خرید اشخاص زیاد نشود این بودجه و عایدات ناقص و ول نمیشود. این محقق است. پس با عرض معذرت از اینکه وقت ذقیمت آقایان را گرفته‌ام استدعا میکنم این بودجه را لطفاً تصویب فرمائید، بنده مربوط نیست که تعیین تکلیف بکنم، خواهش می‌کنم در تبصره هالطفاً پیشنهادات کمتر نکنید و از جناب آقای مخیر کمیسیون که هم در کمیسیون هم تدوین گزارش و خبر زحمت کشیدند و هم از اظهار لطفی که بنده کردند از صمیم قلب تشکر و امیدوارم شما آقایان همانطوریکه سعی میفرمائید که دولت موفق باشد خودتان هم موفق و رستگار برای خدمت بمملکت باشید منظور من خدمت است، جناب آقای خلعت‌بری خدای من شاهد است که این افراد دولت که اینجا نشست‌اند، نمی‌خواهم دفاع کنم، همه‌شان نظرشان خدمت باین مملکت است، خدمت بکدام مملکت؟ مملکت ایران خدمت بقانون اساسی و شخص اعلیحضرت همایون شاهنشاهی که مظهر و سمبل استقلال تمام مملکت ایران هستند (احسن است)

همانطور که ارتش بدون فرهنگ و بدون بهداشت نمی‌تواند وجود داشته باشد، فرهنگ و اقتصاد و ترقیات اجتماعی هم بدون ارتش نمیتواند باشد. اینها بدون تردید لازم و ملزوم یک-دیگرند و تناسب هم همانطور که آقای وزیر دارائی توضیح دادند در این مبارک هست برای اینکه با فقط از دولت پول می-گیریم و سایر دستگاههای ما از سازمان برنامه بصورت‌های مختلف دیگر پول می-گیرند. در مورد ارتش نظامی ارتش که جناب آقای حائری زاده بیاناتی فرمودند، باید عرض کنم که من هر چند قریب‌ام و اعتقاد برای مقام قضائی ایشان دارم متأسفانه در اطلاعات نظامیشان باید تردید پیدا بکنم، آنطور که اظهار فرمودند که از دستگاه قشونی بن اطلاع داده‌اند و پا در جای دیگر فرمودند من زن دوم ندارم معلوم شد زن دوم دارند. اما خیلی بدونانفصا ایشان اطلاع میدهند، فرمودند که از این تانکها در تایکی بمقدم میرسد این موضوع خیلی قابل بحث است و باید آزمایش شود که به بیستم اینها میرسد یا نمی‌رسند. تابعحال آزمایشی که داده‌اند تصور میکنم با نهایت موفقیت بوده، حالا اگر روزی جنگ شد آزمایش میدهم که تانکهای ما تا کجا می‌توانند بروند، ولی آنرا تصور میکنم که نه من و نه هیچکسی آرزو نمند باشد برای اینکه یک جنگ عمومی اتفاق بیفتد تا این را به آقای حائری زاده ثابت کنیم ولی از این هم در موقع صلح بنده بگویم میتوانیم ایشان بگویند نمیتوانند نتیجه‌ای نمی‌گیریم (افشار صادق) در این مانورها معلوم شده است، خوب عمل کرده‌اند.) و اما اینکه فرمودند الدر و بلدرم از مقصودشان الدر و بلدرم ارتش کوتاه کردن ایادی و جاسوسان اجنبی و درهم ریختن سازمان‌های تودهای بود که بسیار خوب با موفقیت انجام شد. علاوه ارتش در سر کوبی متجاسرین و متدمرین هم همیشه موفق بوده، بحمدالله این نمونه‌ای است از کارهایی که تا بحال آرایش دادیم و همیشه بنده در ارتش کرده‌ام، نمونه‌ای است از کارهایی که وسیله‌ای باشد که امیدوار باشیم که در موقع جنگ آینه‌ها هم بتوانیم در مقابل ملت سرفراز باشیم. ارتش شاهنشاهی ایران در تحت فرماندهی اعلیحضرت همایون شاهنشاهی همیشه مورد تأیید بوده و بروجید و تمجید کلیه نمایندگان خارجی و کارشناسان خارجی و حتی رؤسای کشورهای خارجی که بایران آمده‌اند بوده است و خیلی جای تأسف است که ما خودمان نسبت بخودمان اینقدر بدبین و نا امید باشیم راجع بسوانح شرحی فرمودند، راجع بسوانح هوایی یا زمینی که جناب آقای خلعت‌بری اشاره فرمودند، تصور میکنم اینهارا روی آمار باید نشان داد و میفرمائید که هوای ارتش بی‌مبالانته، باید حساب کرد که چه قدر راننده

ارتش در روز حرکت میکند و چه قدر غیر نظامی و نسبت بسوانح اینها بیشتر است یا آنها؟ ۴۰ بهره‌حال بنده باز هم عرض میکنم جناب آقای خلعت‌بری نهایت دقت و مراقبت میشود و تنبیهات شدیدی که حتی بنده نمیتوانم پشت این تریبون عرض کنم، راجع بسوانح هوایی هم همین طور ممکن است در سال دو طیاره سقوط کند و خیلی زیاد باشد، و ممکن است ۲۰ طیاره هم سقوط کند و خیلی کم باشد، بسته بساعات پرواز است. ما در سال ۳۴ پنج هزار ساعت پرواز داشتیم، یعنی در حدود سه هزار مرتبه طیاره بلند شده و نشسته است. بنابراین تناسب تلفاتی که بوده است اینقدرها زیاد نبوده است. قطعی است مایک مملکت فقیری هستیم با این بودجه‌ای که در اطرافش متأسفانه آقای حائری زاده صحبت کردند و خوشبختانه عموم آقایان نمایندگان محترم طرفدار هستند و پشتیبانی میکنند قدرت آنرا نداریم که بتوانیم همه روزه طیاره بیاریم ولی تمام این نکات فنی مراقبت میشود، طیارات از روی ساعات پروازشان مدت معینی دارند و بتدریج از صف پرواز خارج میشوند و بجایشان طیاره‌ها وارد میدان و خواهد شد بروند، ولی آنرا تصور میکنم که نه من و نه هیچکسی آرزو نمند باشد برای اینکه یک جنگ عمومی اتفاق بیفتد تا این را به آقای حائری زاده ثابت کنیم ولی از این هم در موقع صلح بنده بگویم میتوانیم ایشان بگویند نمیتوانند نتیجه‌ای نمی‌گیریم (افشار صادق) در این مانورها معلوم شده است، خوب عمل کرده‌اند.) و اما اینکه فرمودند الدر و بلدرم از مقصودشان الدر و بلدرم ارتش کوتاه کردن ایادی و جاسوسان اجنبی و درهم ریختن سازمان‌های تودهای بود که بسیار خوب با موفقیت انجام شد. علاوه ارتش در سر کوبی متجاسرین و متدمرین هم همیشه موفق بوده، بحمدالله این نمونه‌ای است از کارهایی که تا بحال آرایش دادیم و همیشه بنده در ارتش کرده‌ام، نمونه‌ای است از کارهایی که وسیله‌ای باشد که امیدوار باشیم که در موقع جنگ آینه‌ها هم بتوانیم در مقابل ملت سرفراز باشیم. ارتش شاهنشاهی ایران در تحت فرماندهی اعلیحضرت همایون شاهنشاهی همیشه مورد تأیید بوده و بروجید و تمجید کلیه نمایندگان خارجی و کارشناسان خارجی و حتی رؤسای کشورهای خارجی که بایران آمده‌اند بوده است و خیلی جای تأسف است که ما خودمان نسبت بخودمان اینقدر بدبین و نا امید باشیم راجع بسوانح شرحی فرمودند، راجع بسوانح هوایی یا زمینی که جناب آقای خلعت‌بری اشاره فرمودند، تصور میکنم اینهارا روی آمار باید نشان داد و میفرمائید که هوای ارتش بی‌مبالانته، باید حساب کرد که چه قدر راننده

همایونی ارتباط برقرار بود و گزارشاتی که میبایستی بعرض برسد میرسد و ارتش هم بیروی از منویات اعلیحضرت همایونی هیچ غرضی جز اجرای حق و عدالت نداشته و نخواهد داشت (احسن)

نایب رئیس - پیشنهاد کفایت مذاکرات رسیده است که قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی بعد از بیانات یک موافق یک مخالف پیشنهاد می نمایم مذاکرات کافی باشد مشایخی

نایب رئیس - آقای مشایخی
مشایخی - در تابلو مربوط به بحث بودجه چند نفر از آقایان نام نویسی کرده بودند اشخاصی که قصد داشتند در اطراف بودجه صحبت کنند مسلماً از این پیشنهاد بنده ناراضی خواهند بود (دکتر عدل - همه راضی هستند) ولی از جناب آقای شوشتری

و جناب آقای همیدی نوری و سایر آقایان محترم تمنی میکنم در این موضوع قضاوت منصفانه بفرمایند بعد کافی در اطراف اوضاع عمومی کشور در این چند جلسه از طرف ناطقین محترم بحث شد (صحیح است) و بعد کافی در اطراف ارقام درآمد و خرج مملکت از طرف آقایان بحث شده و مطلب روشن شده، بنده هم دیگر حرف نمی زنم (احسن) (مهندس اردبیلی - آفرین) فقط یک جمله عرض میکنم قانون محاسبات عمومی برای نمایندگان یکوظیفه معین کرده، وظیفه دولت این است که بودجه را در یک موقع معینی بمجلس تقدیم کند، وظیفه مجلس هم اینست که قبل از حلول سال نو تصویب کند و بدولت برای اجرا ابلاغ کند آقایان دو موضوع در این بودجه هست دو دقیقه بیشتر صحبت نمیکنم، (عده ای از نمایندگان - دیگر نمی خواهد قبول داریم) چیز دیگری نمیگویم. بنا بر این با توجه باینکه علاقه مند هستیم دولت مادر امور مربوطه بکارهای مملکت موفقیتی پیدا بکند و امور عمرانی مملکت هم بهترین وجه پیشرفت پیدا کند، و علاقه کاملی که به امنیت کشور داریم که تحت رهبری اعلیحضرت همایون شاهنشاهی، ارتش نیرومند ما توفیق

پیدا کند و در مواقع حساس برای مملکت موثر باشد، اضافاتی را که تصویب میکنیم برای ارتش با طیب خاطر است. از این جهت است که من تقاضا میکنم که رأی بکفایت مذاکرات بدهید تا بودجه تصویب و بدولت ابلاغ شود عملیات عمرانی هم در بودجه عمرانی کشورز کرده است. (احسن)

نایب رئیس - آقای شوشتری بفرمائید وقتتان فقط پنج دقیقه است.

شوشتری - بسم الله الرحمن الرحیم من برخلاف فرمایشات جناب آقای حائری زاده که فرمودند یک وقتی مشروطیت داشتیم و حالا مشروطیت نداریم و قشون قزاقی، من قشون را قشون ملی میدانم و مملکت را مشروطه میدانم، برای اینکه آزادی بود و ایشان هم اینقدر آزاد بودند که یک چنین کلمه غیر واقعی را هم گفتند. اما اینکه با کفایت مذاکرات مخالفم امر بودجه آقایان نمایندگان ممکن است در این کار بعضی از اشخاص، من خودم پیشنهادهایی دارم که جناب آقای وزیر دارائی که امروز نمایانم بچه مناسبت بنده را عرضی گرفته بودند من استعجاب از فرمایش آقای حائری زاده راجع به اوراق قرضه کردم، ایشان خیال کردند که من استعجاب از پرداخت کرده ام عجیب است، بنده خودم فکری دارم جناب آقای وزیر جنگ اگر آقایان نمایندگان اجازه بدهند برای جلوگیری از پیشتهاد هائی که داده خواهد شد، چون بنده معتقدم قشون برای مملکت ایران باید یک میلیون نفر باشد. چون معتقدم تأمین مخارج قشون بطوریکه بر این بودجه تحمیل نشود و چهار صد میلیون از این بودجه که امروز متعادل و متوازن نیست از راههای مخصوص کسر کنیم و باین راه بیفزائیم و از کارمندان فاسد بکاهیم و بکارمندان صالح بدهیم و وضعیت اقتصادی مملکت را از نظر تولید و از نظر اقتصاد تعدیل کنیم (صحیح است) من عقیده ندارم، اجازه بدهید تصویب بودجه روز یکشنبه باشد، آقای عمیدی نوری یک ساعت و نیم و بنده نیم ساعت بیشتر صحبت نمیکنم، اجازه بفرمائید شب عید است میدانم آقایان خسته اند اما اجازه بفرمائید ممکن است در نظریات بعضی از نمایندگان همانطور که

بیانات آقای ارسلان خلعتبری یک مقداری از بیاناتشان صد در صد جلب توجه آقایان را کرد مورد تصدیق وزرای محترم قرار گرفت، بگذارید حرف ها زده شود، الان یا نصد شصدهزار پرونده را که در دادگستری باین بودجه اصلاحی مانده، این مشکل است وزیر محترم دادگستری پسر یکی از آزادی خواهان اینجا نشسته (همه و خنده بعضی از نمایندگان) نخندید، هر چه بخندید من بیشتر سماجت میکنم، آقایان بگذارید پیشنهادهای اساسی. **نایب رئیس** - پیشنهادها که خوانده میشود **شوشتری** - اجازه بدهید پیشنهادها با بیانی که آقای مشایخی فرمودند که قبل از عید بدهید ناچاریم هی پیشنهاد بدهیم و روی پیشنهاد صحبت کنیم (عده ای از نمایندگان - نه آقا) مگر مجبورم اطاعت کنم؟ هی پیشنهاد میدهم، آقایان حق مجلس شورای ملی، حق قانون اساسی برای نماینده است که در بودجه اظهار نظر بکنند (صحیح است) شما نمیکنید درست بمقدمه لایحه مالیات بر درآمد رأی میدهید آنوقت میرود در مجلس سنا میگویند بفصول رأی نداده اند آقا حق خودتان را از دست ندهید. حق مجلس شورای ملی را ساقط نکنید، بگذارید یک روز بیشتر طول بکشد منم خدمتگزارم مثل شماها که خدمتگزارید بگذارید نظریات اصلاحی برای مملکت بدهیم. وزراء که لوح محفوظ نیستند مگر ملهم بوحی اند؟ اشتباه میکنید، بگذارید وکیل نظر خودش را بدهد آنجا در بودجه یک قلمش باید برداشته شود، یک رقم دیگر افزوده شود، اینجا باید از این ارقام دور شویم، این ارقام دور ریخته شود الان میخواهم صحبت کنم آقا ۱۷۰ هزار هکتار در گرگان آلوده به پوره ملخ است. من چه وقت صحبت کنم؟ عمر مجلس که دارد تمام میشود مردم خسارت میبرند، آقایان - خواهید بخودتان میکنید... (همه نمایندگان) (زنک رئیس) (در این موقع ناطق با تعرض تا لار جلسه هلنی را ترک کرد)

نایب رئیس - شلوغ نکنید. رأی میگیریم بکفایت مذاکرات آقایانی که موافق هستند قیام کنند (اکثر برخاستند)

تصویب شد. پیشنهاد های رسیده برای جلسه بعد قرائت میشود **عمیدی نوری** - بنده اخطار آئین نامه ای دارم **نایب رئیس** - بفرمائید

عمیدی نوری - طبق آئین نامه باید در ماده بحث شود، بنا بر این چون فرمودید پیشنهادها قرائت میشود چون ما اسم نوشته بودیم در کلیات حالا مجلس باید وارد بحث در مواد بشود. بنا بر این حق ما محفوظ است که در ماده واحد بحث بکنیم بنده اجازه میخواهم طبق آئین نامه عرضم را بعرض برسانم **نایب رئیس** - حالا رأی میگیریم ورود در مواد آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. بنا بر این ماده واحد در جلسه دیگر مطرح خواهد شد.

۲- تقدیم یک فقره لایحه بوسیله آقای وزیر بهداری
نایب رئیس - جناب آقای وزیر بهداری فرمایشی دارید؟

وزیر بهداری (دکتر جهانشاه صالح) - بنده دو کلمه بیشتر عرض ندارم با اجازه مقام محترم ریاست و آقایان نمایندگان محترم بنده این لایحه ای که دارم ماده واحده ای است مربوط باصلاح ماده ۳ قانون یزشکان تقدیم میکنم با قید دو فوریت و خواهش میکنم بعد از اینکه بودجه تمام شد در دستور قرار بگیرد. ضمناً تقاضا دارم از آقایان نمایندگان قبل از اینکه تشریف ببرند بشهرستانها یک لایحه ای که از مجلس سنا برگشته و آماده است راجع بواگذاری امور بهداری بمردم که بقیده من یکی از بهترین خدمات است (صحیح است) خواهش و تمنای من در این روزهای آخر اینست که این لطف را بفرمائید الا کرام بالانعام، این لایحه را هم مطرح بفرمائید.

۳- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه
نایب رئیس - جلسه آینده روز شنبه ساعت ۹ دستور بقیه شور در لایحه بودجه (مجلس ساعت ۹ و بیست دقیقه بعد از ظهر ختم شد)
نایب رئیس مجلس شورای ملی - **اردلان**